

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/81/2019
Identifikačné číslo spisu: 2116011793
Dátum vydania rozhodnutia: 09.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2116011793.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci obvineného C. P., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 9. septembra 2020 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 5. februára 2019, sp. zn. 6To/72/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného C. P. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava rozsudkom zo 6. februára 2018, sp. zn. 5T/44/2016 (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“), uznal obvineného za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 4. októbra 2014 v čase asi o 18.30 hod. v obci O. na ulici H. č. XXX/XX pri plote oddeľujúcom jeho pozemok od pozemku suseda Ing. U. Y., fyzicky napadol Ing. U. Y., ktorý na svojom pozemku strihal svoj živý plot, a to tak, že najskôr sa začali spolu hádať a potom, keď mal U. Y. prevesené obe ruky o pletivový plot rozdeľujúci oba pozemky, C. P. ho ľavou rukou chytil za rukáv jeho pravej ruky, mykal s ním a ťahal ho smerom na svoj pozemok a pravou rukou sa ho chystal udrieť, ale Ing. U. Y. sa vytrhol a otvorenou pravou rukou udrel C. P. do tváre v oblasti nosa, na čo C. P. jednou rukou zo zeme zodvihol okrúhly kameň a snažil sa udrieť Ing. U. Y. do hlavy, ale ten sa vždy uhol, až keď sa zohol do podrepu pri pletivovom plote, C. P. sa nahol cez pletivo a kameňom udrel Ing. U. Y. do zadnej časti hlavy, čím mu spôsobil otras mozgu ľahkého charakteru s pomliaždením mäkkých tkanív v temenno-záhlavnej oblasti a odreninu kože v čelovej a temennej oblasti vľavo, pomliaždenie mäkkých tkanív oboch ramien na vnútornej strane a odreninu kože ľavého predkolenia s dobou liečenia 3 týždne.

Obvinenému bol za to okresným súdom podľa § 156 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorého výkon bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienčne odložený s určením skúšobnej doby v trvaní 18 mesiacov podľa § 50 ods. 1 Tr. zák.

Okresný súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obvineného k náhrade škody, ktorá bola spôsobená Ing. U. Y. vo výške 824 eur, pričom podľa § 51 ods. 4 písm. c) Tr. zák., s poukazom na § 50 ods. 2 Tr. zák., obvinenému zároveň uložil povinnosť nahradiť túto škodu v rámci skúšobnej doby.

Obvinený, nestotožňujúc sa v celosti s rozsudkom okresného súdu, podal vo veci odvolanie, ktoré bolo ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuté uznesením Krajského súdu v Trnave z 5. februára 2019, sp. zn. 6To/72/2018 (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“).

Prostredníctvom zvolenej obhajkyne, pri uplatnení dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por., obvinený napadol dovolaním uznesenie krajského súdu ako i konanie, ktoré vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a tiež doterajší priebeh deja (nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní a príslušníkov Policajného zboru) sa podľa obvineného nepotvrdila správnosť skutkových záverov obsiahnutých v inkriminovanom skutku.

Obvinený v tejto súvislosti nižšie konajúcim súdom vytýka, že jeho vina bola založená predovšetkým na výpovedi poškodeného, ktorý v priebehu trestného konania vypovedal odlišne a navyše v rozpore s výpoveďou obvineného ako aj ostatných svedkov. V nadväznosti na uvedené obvinený v podanom dovolaní podrobne opísal vlastnú verziu skutkového deja vrátane toho, ako polícii odovzdal záhradné nožnice, ktorými ho mal poškodený pri tomto incidente zraniť. Obvinený tiež podotkol, že fotodokumentácia, ktorú orgány činné v trestnom konaní vyhotovili po 400 dňoch od skutku, neodráža vtedajšie výškové pomery terénu (plot s výškou 220 cm). Fotodokumentácia vyhotovená orgánmi činnými v trestnom konaní podľa obvineného preukazuje, že útok bol v skutočnosti smerovaný z pozemku poškodeného na osobu obvineného a nie naopak.

Obvinený ďalej prezentoval výhradu spočívajúcu v tom, že pri dokumentovaní skutku dňa 4. októbra 2014 nedošlo k vyhotoveniu obhliadky miesta činu a fotodokumentácie. Hoci dňa 26. marca 2015 prokurátor vydal záväzný pokyn doložiť do spisu uvedené dokumenty, tieto sa v spise nenachádzali. Nachádzal sa v ňom iba záznam hliadky OO PZ Leopoldov, ktorá na mieste vykonala previerku. Obvinený podotkol, že hliadka vyhotovovala fotografie miesta činu a jeho zranenia mobilnými telefónmi, pričom dokumentovala iné miesto, asi 10 m vzdialené od miesta incidentu - polícia dokumentovala stred pozemku poškodeného, pričom skutok sa mal stať pri plote. Polícia informovala obvineného o oznámení poškodeného, že skutok sa mal stať v strede pozemku poškodeného. Prevzatie tejto informácie obvinený potvrdil svojim podpisom, ktorý záznam sa však v spise nenachádza. Namiesto toho, aby hliadka OO PZ Leopoldov zdokumentovala miesto činu, mu na margo jeho žiadosti bolo oznámené, že na oddelení nedisponujú fotoaparátom.

Obvinený ďalej poukázal na úradný záznam zo 4. októbra 2014, sp. zn. ORPZ-TT-OPPS-263/2014-P, podľa ktorého sa v daný deň o 20.20 hod. mal dostaviť na oddelenie OO PZ Leopoldov a tam podať vysvetlenie k priestupku. Záznam mal byť ukončený o 20.35 hod. V predmetnej veci bol v ten istý deň vyhotovený úradný záznam, z ktorého vyplýva, že v čase o 20.00 hod. podal na mieste vysvetlenie poškodený, pričom tento záznam mal byť ukončený o 20.10 hod. Obvinený v tejto súvislosti uviedol, že bolo nemožné vyťažiť poškodeného na mieste v danom čase tými istými policajtmi, ktorí v tom istom čase vyťažovali obvineného, nakoľko z oznámenia operačného strediska záchrannej služby zo dňa 14. júna 2016 vyplýva, že v čase o 19.39.39 hod. prišla na miesto činu posádka sanitky, ktorá o 20.07.34 hod. odišla s poškodeným do nemocnice.

V spise je podľa obvineného možné identifikovať aj ďalšie závažné pochybenia týkajúce sa videozáznamu a fotodokumentácie zo dňa 5. novembra 2014, kde je možné badať zdokumentovanie stôp krvi, poškodenie plota ako aj vizualizáciu miesta útoku podľa výpovede poškodeného deň po útoku. Fotodokumentácia sa napokon zo strany orgánov činných v trestnom konaní vykonala až 20. novembra 2015, pričom obvinený opakovane upozorňoval na zmenu vo výške terénu a okrasných kríkov.

Napriek uvedeným námietkam bol inkriminovaný skutok formulovaný tak, ako je uvedený v obžalobe. Pri zisťovaní priebehu skutku tak neboli zohľadnené dôkazy v prospech obvineného. Absentuje tu preukázanie jednoznačného priebehu údajného útoku na osobu poškodenú, keďže z obsahu spisu je možné ustáliť, že v danom čase bol obvinený napadnutý zo strany poškodeného, čo vyplynulo aj zo svedeckých výpovedí. Existenciu zranení, ktoré tým utrpel obvinený, preukazujú lekárske správy i výsledky znaleckého skúmania.

Obvinený uviedol, že orgány činné v trestnom konaní odmietli vykonať rekonštrukciu, previerku výpovede na mieste, a to aj napriek tomu, že opakovane upozorňoval na nemožnosť spáchania skutku spôsobom, ako sa uvádza v obžalobe. S poukazom na fotodokumentáciu a videozáznamy z daného obdobia upozorňoval tiež na zmenu v teréne, s poukazom na použitie záhradných nožníc ako útočného predmetu zo strany poškodeného a na preukázané zranenia obvineného. Bolo nemožné zrealizovať uchopenie poškodeného cez plot a vykonať útok takým spôsobom, ako to popisuje obžaloba. Znenie skutku podľa obvineného neodráža skutočný priebeh udalostí.

Pri ustálení skutkového deja sa podľa názoru obvineného vynárajú mnohé otázky:

- Ako mohol obvinený udržať kameň v tvare bochníka chleba, keď s ním mal vykonať až niekoľko pokusov o udretie poškodeného do oblasti tváre?
- Ako sa mohol poškodený uhnúť, keď vedel, že tam nie je priestor?
- Ako by bolo možné smerovať útok zo strany obvineného do oblasti tváre a hlavy poškodeného s ohľadom na ich výšku a výšku plotu cca 220 cm?

Obvinený podľa vlastných slov v priebehu konania poukazoval na nesprávnosť vykonaných dôkazov, na chýbajúce časti spisu a účelové konanie zo strany príslušníkov Policajného zboru, a to konkrétne tým, že:

- polícia sa na miesto činu, kam ich privolal poškodený, nedostavila,
- na výjazd prišla hliadka Policajného zboru nepripravená - bez fotoaparátu s tvrdením, že ním na policajnej stanici nedisponujú,
- policajné záznamy nezodpovedajú časovej súslednosti skutku - podľa správ OO PZ Leopoldov zo 4. októbra 2014, ORPZ-TT-OPPS-263/2014-P, bol obvinený a tiež dvaja príslušníci zároveň v Leopoldove a O.,
- záhradné nožnice neboli príslušníkmi Policajného zboru prevzaté v súlade so zákonom; zo spisu boli odstránené fotografie nožníc so stopami krvi obvineného, ktoré obvinený odovzdal na OO PZ Leopoldov; CD, ktoré má dokumentovať stopy krvi obvineného nie je totožné s tým, ktoré bolo súdu dodané,
- v spise chýba cca 50 strán a 30 fotografií; ide o časť spisu, o ktorú (kópiu) žiadal OO PZ Leopoldov, pričom táto mu ani po opakovaných urgenciách doposiaľ nebola vydaná, hoci za ňu zaplatil.
- v spise sa tiež nenachádza informácia o tom, že bol a z akého dôvodu vyhotovený druhopis poštovej poukážky, originál ktorej bol obvinenému vydaný OO PZ Leopoldov - išlo o poštovú poukážku Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, v súvislosti s ktorou sa domáhal kópie zo spisu, za čo aj zaplatil, avšak táto mu nikdy nebola vydaná a peniaze vrátené,
- v spise bolo taktiež manipulované s fotografiami; fotografie z 3. februára 2015, ktoré zhotovila polícia sa v spise nenachádzajú - nachádzajú sa tam fotografie z roku 2014,
- záznam zhotovený príslušníkmi OO PZ Leopoldov, že poškodený mal na hlave dve hrče je rozporný s výpoveďou poškodeného, ktorý to netvrdil,
- došlo k manipulácii so zdravotnou dokumentáciou obvineného - konkrétne so správou od ošetrojúcej lekárky, z ktorej bola odstránená pečiatka,
- súdny znalec vychádzal z podkladov a dôkazov, ktoré polícia vyhotovila po 400 dňoch od incidentu; znalec pritom nemal vedomosť o tom, ktoré kriky stlmili pád poškodeného z múrika,
- výpoveď poškodeného sa nezhoduje s jeho prvotnou výpoveďou,
- súdy sa odmietli zaoberať jeho dôkaznou iniciatívou, aby boli vykonané dôkazy - určená výška plotu a

betónového múra, aký hustý bol porast kríkov a určenie, či výška pozemkov, resp. terénu bola v rovnakej výške,

- medzi výpoveďou poškodeného a znalca MUDr. Pamulu je rozpor v tom, že kým znalec uviedol, že následkom skutku bol otras mozgu so zvracaním, poškodený vypovedal, že po skutku nezvracal; znalec vo svojom posudku taktiež uvádza, že u poškodeného išlo o jeden stav bezvedomia, pričom poškodený uvádzal, že sa do stavu bezvedomia dostal dvakrát.

Z vykonaného dokazovania teda nevyplýva ustálenie skutkového deja, ktorý by bol odrazom záverov vyplývajúcich z vykonaného dokazovania. Jediným dôkazom v tomto smere je výlučne výpoveď poškodeného. Z dokazovania absentuje preukázanie, že by obvinený spáchal skutok spôsobom, ako ho opísal poškodený.

Súd vychádzal zo záverov znaleckého posudku MUDr. Mariána Pamulu, ktorý na súde uviedol, že ak by mal obvinený spadnúť na zem po napadnutí zo strany poškodeného, nemohol by poškodený ťahať obvineného za ruku, nakoľko by to cez plot nebolo technicky možné. Takéto tvrdenie však obvinený nikdy nevyslovil. Uvádzal, že si nepamätá, či spadol na chrbát alebo dopredu, pamätá si iba to, že pri plote stál, pred očami mal bielu hmlu a držal sa oboma rukami pletiva, kedy ho poškodený ťahal za ruku a udieral kameňom po ruke z jeho pozemku.

Nie je možné sa preto stotožniť so záverom krajského súdu, že súd prvého stupňa vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie, tieto správne vyhodnotil a dospel k správnenému rozhodnutiu.

Záverom obvinený navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“), aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že uznesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo v § 213 ods. 2 Tr. zák., v neprospech obvineného. Aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uznesenie krajského súdu ako aj rozsudok okresného súdu vo všetkých výrokoch a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava podaním, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené dňa 2. decembra 2019.

V ňom uviedol, že hoci obvinený svoje dovolacie námietky formálne podradil pod dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por., tieto v skutočnosti predstavujú namietanie správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu. S poukazom na časť vety za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je prokurátor toho názoru, že obvineným formulované dôvody nemôžu byť predmetom dovolacieho prieskumu zo strany najvyššieho súdu.

Podané dovolanie podľa názoru prokurátora nemá taký kvalitatívny obsah, ktorý by odôvodňoval potrebu reagovania na každú z jednotlivých námietok. Je pritom zrejmé, že ide o výhrady, ktoré obvinený uplatnil v predchádzajúcom štádiu súdneho konania, s ktorými sa vo veci konajúce súdy náležite a presvedčivo vysporiadali.

Pokiaľ dovolateľ namieta zákonnosť dokazovania, poukazujúc na úradné záznamy policajtov, ktoré podľa ustálenej praxe charakter dôkazu ani nemajú, konajúce súdy ich takýmto spôsobom ani nehodnotili, ba naopak vychádzali výlučne z riadneho dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Obvineným namietaná manipulácia so spisom nebola žiadnym spôsobom preukázaná.

Relevantné dovolacie dôvody nemožno podľa právneho názoru prokurátora vidieť ani v namietanom postupe príslušníkov Policajného zboru pri prvotnom dokumentovaní skutku, pretože ide tiež o námietky týkajúce sa zisťovania skutkového stavu veci, ktoré navyše neboli realizované orgánmi činnými v trestnom konaní, keďže predmetná vec bola prvotne riešená v priestupkovom a nie trestnom konaní. Prípadné pochybenie príslušníkov Policajného zboru pri obstarávaní podkladov v priestupkovom konaní

teda nemôže byť relevantným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) Tr. por.

Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby najvyšší súd bez preskúmania veci podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol dovolanie obvineného.

Najvyšší súd ako súd dovolací v intenciách ustanovenia § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie obvineného, nezistiac dôvod pre jeho formálne odmietnutie postupom podľa § 382 písm. a), b) alebo d) až f) Tr. por. Na strane druhej však dospel k zrejmemu záveru o nesplnení dôvodov dovolania v zmysle § 382 písm. c) Tr. por.

Úvodom považuje najvyšší súd za žiaduce dať obvinenému do pozornosti, že dovolanie si nemožno zamieňať s odvolaním, a teda riadnym opravným prostriedkom. Dovolacie dôvody, ktorými možno úspešne argumentovať pred najvyšším súdom sú v Trestnom poriadku (§ 371 ods. 1, ods. 3) formulované podstatne užšie, než ako je tomu pri odvolaní, čo vyplýva z toho, že dovolanie radíme k mimoriadnym opravným prostriedkom, pri ktorých uplatnení musí záujem na zákonnosti a spravodlivosti výrazne prevyšovať nad záujmom po stabilite súdneho rozhodnutia, resp. ním formulovaného právneho stavu.

Pokiaľ ide o teoretické východiská, s ktorými pristupuje dovolací súd k uplatneniu svojej prieskumnej povinnosti, žiada sa osobitne zvýrazniť, že jeho viazanosť dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por., sa netýka formálno-právneho uplatnenia niektorého (či viacerých) z dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1, ods. 3 Tr. por., ale vecných chýb, ktoré dovolateľ vo svojom podaní namietol (pozri R 120/2012). To znamená, že zodpovednosť za kvalitu podaného dovolania znáša výlučne dovolateľ, ktorý svojím podaním určuje mantinely prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu. Najvyšší súd teda nebude na seba preberať vlastnú aktivitu dovolateľa a iniciatívne zisťovať chyby v napadnutom rozhodnutí, alebo aj v jemu predchádzajúcom konaní, ktoré by zodpovedali niektorému z prípustných dovolacích dôvodov.

Obvinený v podanom dovolaní deklaruje naplnenie dovolacích dôvodov v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Citovaný dovolací dôvod treba ponímať v tom zmysle, že k jeho naplneniu nemôže dôjsť pri akomkoľvek porušení práva obvineného na obhajobu, nakoľko takéto porušenie musí dosahovať určitú - zásadnú intenzitu, čím sa má na mysli predovšetkým porušenie práva na povinnú obhajobu v zmysle § 37 Tr. por. Najvyšší súd zároveň v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky pripomína, že za zásadné porušenie práva na obhajobu, v intenciách § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10, ods. 11 Tr. por., ako ani vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. (k tomu pozri napr.: ZSP 21/2010, R 7/2011, ZSP 16/2013, R 14/2015). Uvedený záver vyplýva z toho, že Trestný poriadok neupravuje otázku minimálneho množstva a kvality dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti. V tomto ohľade platí výlučne zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. Inak povedané, nesúhlas s hodnotením dôkaznej situácie, čo do kvalitatívnej alebo kvantitatívnej roviny, nepredstavuje porušenie práva na obhajobu, a preto nemôže byť ani adekvátnym dovolacím dôvodom.

Najvyšší súd pritom neopomína vlastnú judikatúru (R 116/2014, resp. aj ZSP 21/2010), v zmysle ktorej ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť (§272 ods. 3 Tr. por.), alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Tr. por.). (...) Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania je

končným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá, a teda že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom, nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. naplnia, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

K správne pochopeniu naposledy označeného dovolacieho dôvodu najvyšší súd sprvoti podotýka, že dokazovanie prebieha v štyroch samostatných etapách, ktoré na seba chronologicky nadväzujú. Ide o fázu vyhľadávania dôkazov, ich zabezpečenia, vykonávania a hodnotenia. Hoci analyzovaný dovolací dôvod sa primárne vzťahuje na tretiu z uvedených etáp, a teda vykonávanie dôkazov, zahŕňa v sebe aj obe predchádzajúce, nakoľko dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné ani v prípade, ak by ich na hlavnom pojednávaní súd vykonal v súlade so všetkými relevantnými ustanoveniami Trestného poriadku. Prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. však nemožno úspešne argumentovať svojimi výhradami k poslednej - hodnotiacej fáze dokazovania, nakoľko v danom prípade sa naplno prejavuje vplyv už vyššie zmienenej zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por.

Význam uvedenej zásady sa prejavuje najmä v tom, že zákon nestanovuje žiadne pravidlá na hodnotenie toho ktorého dôkazu, hodnotenie sa neodvíja ani od počtu dôkazov, ani od pomeru dôkazov svedčiacich v prospech či neprospech obvineného. Rozhodujúcim kritériom je vnútorné presvedčenie, ktoré sa má zakladať na starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu. Toto vnútorné presvedčenie možno v prípade súdu nájsť v ustanovení § 283 ods. 2 Tr. por. - po podaní obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste súd rozhoduje samostatne všetky otázky súvisiace s ďalším konaním, t. j. aj samostatne hodnotí dôkazy a nikto nemôže súdu rozkazovať, koľko a akých dôkazov má vykonať, aby mohol vydať rozhodnutie vo veci. Aj preto súd môže dôkazy strán odmietnuť ako nepotrebné (§ 272 ods. 3 Tr. por.), no na druhej strane ich neskoršie môže pripustiť, a teda svoje vlastné rozhodnutie zmeniť. Rovnako tak môže súd po vyhodnotení dôkazov po skončení dokazovania vyhodnotiť, že predložené dôkazy nepovažuje za dostatočné a uzniesť sa na tom, že sa v dokazovaní pokračuje (§ 276 ods. 1 Tr. por.).

V kontexte predchádzajúceho odseku možno len na zvýraznenie dodať, že ani odvolací súd nemôže zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa len na základe toho, že podľa vlastného presvedčenia by tie isté dôkazy hodnotil inak. Inými slovami odvolací súd so zreteľom na zásadu voľného hodnotenia dôkazov nemôže súdu prvého stupňa uložiť, ako má vykonané dôkazy hodnotiť a že na základe vykonaných dôkazov má urobiť iné rozhodnutie.

Prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., ba ani iného dôvodu uvedeného v prvom odseku ustanovenia § 371 Tr. por., teda nemožno účinne napádať rozsah vo veci vykonaného dokazovania či spôsob, akým súdy hodnotili jednotlivé dôkazy, resp. dôkaznú situáciu ako celok. Podľa ustálenej praxe záver súdu, že konkrétny dôkazný prostriedok je použiteľný, je preskúmateľný dovolacím súdom vtedy, ak toto hodnotenie sa nedotýka skúmania skutku samého, ani vecnej (obsahovej) podstaty dôkazu, ale len toho, či konkrétny dôkazný prostriedok (napr. výsluch), resp. z neho vyplývajúci dôkaz je, alebo nie je použiteľný pre rozhodnutie, teda či bol, alebo nebol [po formálnej stránke; pozn. najvyššieho súdu] získaný a vykonaný zákonným spôsobom (ZSP 38/2018-II).

Pokiaľ ide o naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach už chronicky podotýka, že ho možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práv na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získavaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie, alebo vykonanie sa

spochybňuje (pozn.: citovaná právna veta bola na zasadnutí trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu konaného dňa 17. júna 2020, Tpj 47/2020 - 2, prijatá na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky; doposiaľ nepublikovaná).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, najvyšší súd konštatuje, že v preskúmvanej veci nie sú splnené zákonné atribúty či už formálne uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por., alebo niektorého z iných dovolacích dôvodov v zmysle prvého odseku ustanovenia § 371 Tr. por.

Z jednotlivých dovolacích výhrad je totiž evidentné, že obvinený nimi v sumáre napáda správnosť a úplnosť skutkových zistení, ku ktorým po vykonaní dokazovania dospeli nižšie konajúce súdy (in concreto, keď obvinený sám na viacerých miestach uvádza, napr. že „...sa nepotvrdila správnosť skutkových záverov...; Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam došlo k ustáleniu skutkového deja spôsobom popísaným v obžalobe; ...nezodpovedá skutočnému priebehu skutku; Z vykonaného dokazovania tykajúceho sa daného skutku nevyplýva ustálenie skutkového deja, ktorý by bol odrazom záverov vyplývajúcich z vykonaného dokazovania").

Najvyšší súd pripísal nulovú relevanciu tomu, keď obvinený nielenže hodnotil obsahovú stránku výpovede poškodeného, ale v úzkej nadväznosti na to aj spochybnil usvedčujúcu silu tohto dôkazu. Uvedené platí rovnako na nesúhlas obvineného so zisteniami znalca MUDr. Mariána Pamulu. Najvyšším súdom vyslovené právne závery sa vzťahujú aj na tú časť dovolania, v rámci ktorej obvinený predostrel vlastnú verziu skutkového deja, resp. keď na podporu svojich tvrdení poukázal na zmeny v teréne (kde došlo k skutku), na vyhotovenú fotodokumentáciu či neefektívny - neadekvátny postup polície. Ani odlišné hodnotenie dôkaznej situácie ako celku, resp. spochybňovanie súdom prijatej formulácie skutku, nenapĺňa obsahový rámec žiadneho z prípustných dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. Obvinený v podanom dovolaní de facto neuvádza žiaden konkrétny dôkaz, ktorý by nebol súdom vykonaný zákonným spôsobom a na základe ktorého by výlučne alebo aspoň v rozhodujúcej miere bola uznaná jeho vina.

Ako vyplýva z predloženého trestného spisu, okresný súd sa na hlavnom pojednávaní konanom dňa 6. februára 2018 vysporiadal s dôkaznou iniciatívou obvineného, keď postupom podľa § 272 ods. 3 Tr. por. okrem iných dôkazov odmietol vykonať rekonštrukciu, či zabezpečiť ukradnutú časť spisu a podľa § 274 Tr. por. vyhlásil dokazovanie za skončené (č. l. 312). Len na dôvažok najvyšší súd poukazuje aj na zápisnicu o verejnom zasadnutí konanom za účelom rozhodnutia o odvolaní obvineného zo dňa 5. februára 2019, kde sa obvinený vyjadril, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania a že všetky dôkazy, ktoré chcel, už predložil (č. l. 393). Okresný súd sa k dôkazným návrhom obvineného vyjadril aj v odôvodnení svojho rozhodnutia, kde na margo tvrdenia o manipulácii s vyšetrovacím spisom uviedol, že takáto okolnosť nebola žiadnym spôsobom preukázaná.

Sumarizujúc, z povahy vznesených námietok je zjavné, že obvinený sa nimi domáha revízie skutkových zistení v tom smere, že skutočným útočníkom bol poškodený a obvinený bol len v pozícii brániaceho sa. Najvyšší súd preto obvinenému záverom pripomína, že v zmysle dikcie vety za bodkočiarkou ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nakoľko námietky obsiahnuté v podanom dovolaní, sa očividne vymykajú nielen deklarovaným, ale aj ostatným dovolacím dôvodom uvedeným v prvom odseku ustanovenia § 371 Tr. por., najvyšší súd na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol dovolanie obvineného.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.